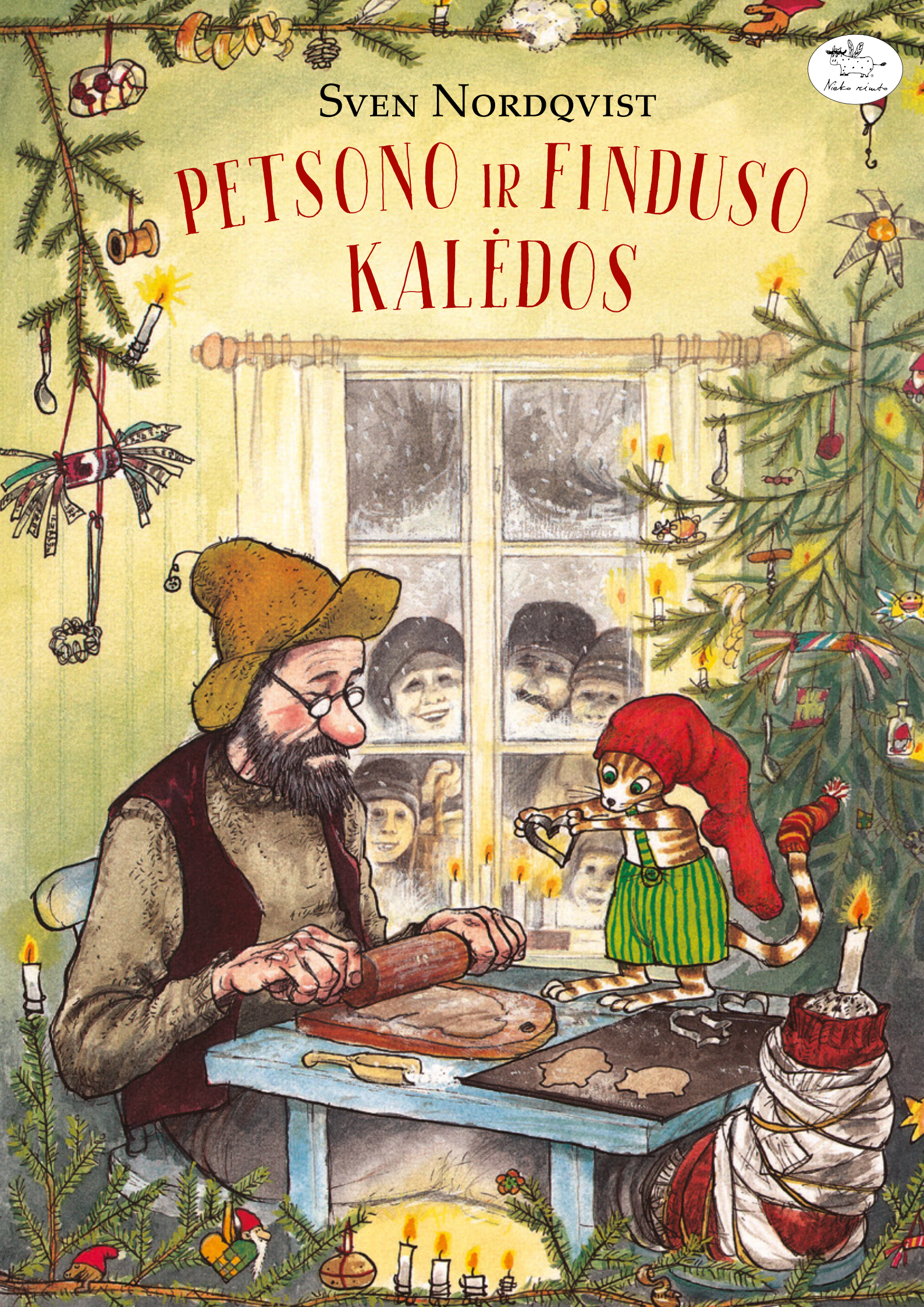

SVEN NORDQVIST

PETSONO IR FINDUSO KALĖDOS

Sven Nordqvist
PETTSON FÅR JULBESÖK
Bokförlaget Opal, Bromma, 1991

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos
integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS)
portale ibiblioteka.lt

ISBN 978-609-441-761-0

Antrasis leidimas

© Tekstas ir iliustracijos, Sven Nordqvist, 1991

© *Bokförlaget Opal AB*, 1991

Pirmą kartą 1991 metais pavadinimu *Pettson får
julbesök* išleido *Bokförlaget Opal AB*, Bromma, Švedija.

Lietuvių kalba išleista susitarus su *Bokförlaget Opal AB*,
Bromma, Švedija.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Elžbieta Kmitaitė, 2021

© Leidykla „Nieko rimto“, 2024

Sven Nordqvist

PETSONO IR FINDUSO KALĖDOS

Iš švedų kalbos vertė Elžbieta Kmitaitė

Iliustracijos autoriaus

Vilnius
2024

Pagaliau truputį atšilo! Jau keletą dienų dėdulė Petsonas ruošėsi eiti į krautuvę apsipirkti, bet lauke taip šalo, kad nosies pro duris nevaliojo iškišti. Išaušo Kūčių išvakarės, o namie nelikę nė kąsnelio maisto. Šiandien – paskutinė proga prisi-
pirkti kalėdinių vaišių, nusikirsti eglutę, išsikepti imbierinių sausainių ir nudirbti
visus kitus prieškalėdinius darbus.

Katinas Findusas kaip tik rado Kalėdų eglutės stovą.
Stypsojo prie laukųjų durų slenksčio ir
nekantriai laukė, kol dėdulė
atidarys.

– Petsonai! – sušu-
ko. – Ateik, keliaujam
kirsti eglės!

Prieš kelias savaites jiedu miške susirado šaunią eglaitę. Bet iki jos reikės galiuką paeiti.

– Vėliau kirsim, – atsakė Petsonas. – Reikia užsukti į krautuvę apsipirkti Kalėdoms. Bet visų pirma turiu bent nukasti sniegą kieme.

Jiedu išėjo laukan ir Petsonas nukasė takelius iki vištidės, staliaus dirbtuvės, lauko tualetu ir malkinės.

– Kad jau išėjom, būtinai prisikirskim eglišakių prieangiui papuošti, – tarė dėdulė. – Ar eisi su manimi, Findusai?

– Tada noriu važiuoti! – atšovė katinas ir bematant liuoktelėjo prie malkinės – kirvio ir rogių.

Petsonas įsisodino katiną į roges ir nutempė kalvele už malkinės. Tai šen, tai ten pakapojęs eglišakių sukrovė į roges. Sočiai prisikirtę patraukė namo, į kalvos papėdę. Bet staiga Petsonas paslydo užkliuvęs už akmens, rogės čiūžtelėjo žemyn ir taip režėsi dėdulei į pakinklius, kad jis klestelėjo į eglišakių stirtą. Rogės įsibėgėjo nuokalnėn, visu greičiu įčiuožė į tvorą ir apvirto.

Katinas džiūgavo ir kliegė:

– Dar, dar!

Bet dėdulei, panašu, šis žaidimas nė per nago juodymą nepatiko. Stenėdamas ir aimanuodamas vargais negalais išropojo iš pusnies.

– Ai ai ai, kad mane kur, – inkštė dėdulė. – Ne juokais užsigavau. Negaliu priminti kojos.

Petsonas keikėsi ir dejavo, o Findusas neišmanė, ko griebtis.

– Negražu keiktis Kūčių išvakarėse, – tiek tesumojo pasakyti.

Petsonas šiaip ne taip nuslinko iki virtuvės, susmuko ant taburetės ir apžiūrėjo pėdą.

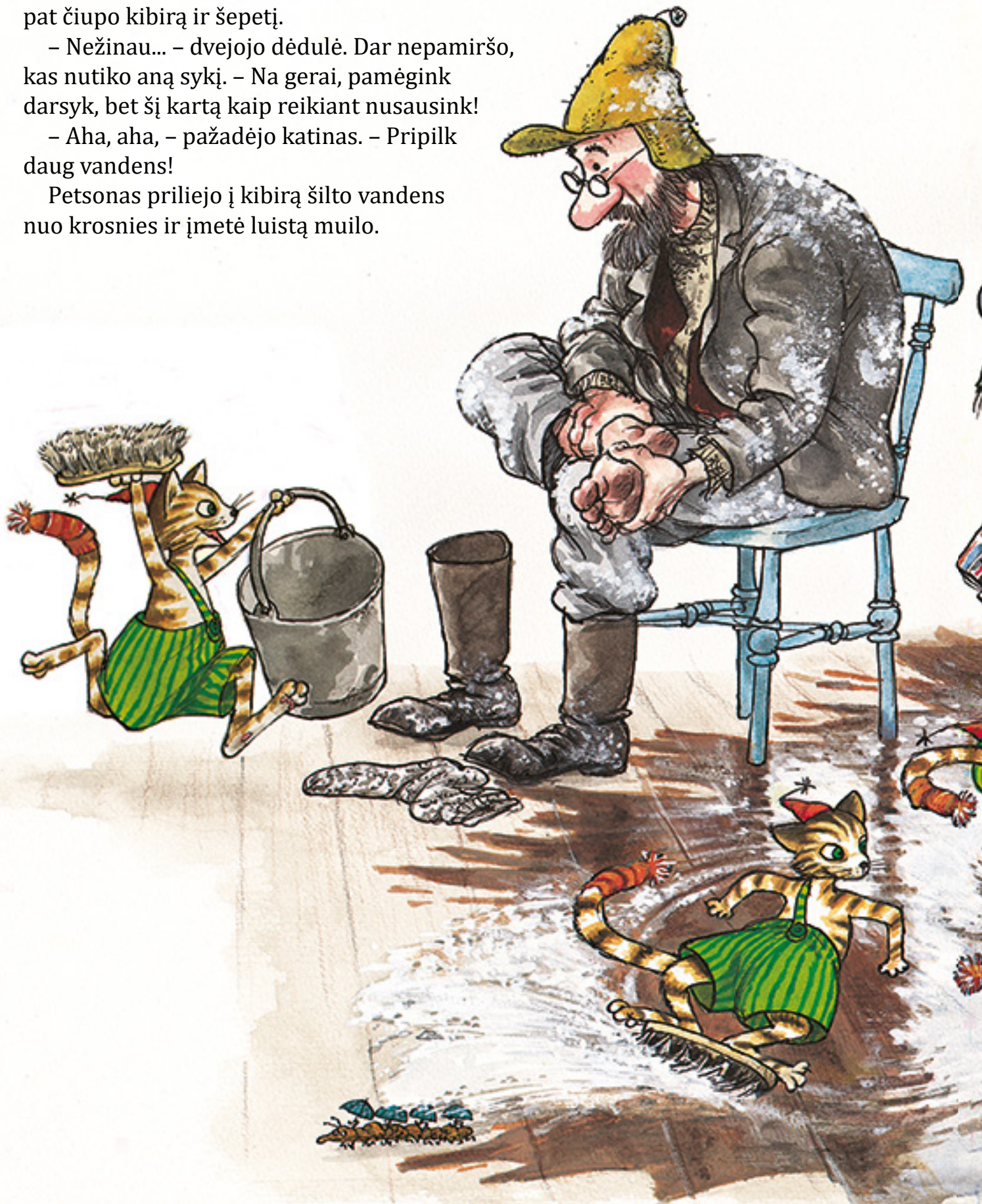
– Na ir avarija. Tikiuosi, greitai praeis ir spėsime apsipirkti, kol krautuvė užsidarys. – Giliai atsiduso. – O juk šitiek visko turim nuveikti. Nukirsti eglę, iššveisti virtuvės grindis ir...

– Aha! Tai aš iššveisiu! – pasisiūlė katinas ir tuojau pat čiupo kibirą ir šepetį.

– Nežinau... – dvejojo dėdulė. Dar nepamiršo, kas nutiko aną sykį. – Na gerai, pamėgink darsyk, bet šį kartą kaip reikiant nusausk!

– Aha, aha, – pažadėjo katinas. – Pripilk daug vandens!

Petsonas priliejo į kibirą šilto vandens nuo krosnies ir įmetė luistą muilo.

– Palauk dar, patrauksiu kojas, – tarė dėdulė ir kaipmat liuoktelėjo ant virtuvės sofos.

Vos spėjo užsikelti kojas, virtuvė patvino. Findusas apvertė kibirą ir užsili-pęs ant šepečio kaip ant banglentės šokinėjo po Virtuvės Pakrantės bangas. Jis – grindų šepečių čempionas. Čiuožė ant vienos kojos, ant priekinių letenų, zigzagais tarp taburetės kojų. Bangos ošė iki pat virtuvės durų.

Po penkių minučių Findusas išsekęs susmuko ant kėdės ir sulekavo:

– Baigiau.

– Ne ne, ponaiti, toli gražu nebaigai, – atkirto Petsonas. – Šį kartą privalai viską iššluostyti, nes aš su šita koja nepajėgsiu.

– Gali gi šliaužti keturiomis. Aš taip pavargau. Juk esu tik mažas kačiukas, – susigūžė Findusas.

– Kol kuopsi, pažadu visą laiką tavęs gailėtis, – atitarė Petsonas. – Grindų skuduras kabo po kriaukle. Kai baigsi, eisime kepti imbierinių sausainių.

Spėjo sutemti, kol Findusas pagaliau šleptelėjo grindų skudurą ant žemės ir liuoktelėjo ant stalo.

– Va ir baigiau! Kelkis, dėdule! Kepsim sausainius! – sukliko Findusas, mat Petsonas jau buvo beužmiegas ant sofos.

Praeitą savaitę buvo išsikepę skardą sausainių. Juos jau suvalgė, tačiau pusė tešlos tebeguli podėlyje. Taip manė Petsonas. Bet dirstelėjęs į dubenį jame rado tik mažytį gumuliuką.

– Kaip smarkiai susitraukė, – nusistebėjo Petsonas.

– Aha, keistos tos tešlos, – atsakė Findusas, – tiesiog ima ir pranyksta.

– O gal čia įsisuko koks katinas ir nukniaukė tešlą? – paklausė Petsonas.

– Gali būti, – atsakė Findusas. – O gal koks dėdulė?

– Gali būti, – pritarė Petsonas.

Petsonas vis tiek iškočiojo tešlos likutį. Findusas išspaudė sausainius formelėmis ir surijo tešlą, likusią tarpuose. Išėjo beveik pilna skarda.

Paskui jiedu gėrė kavą ir krimto imbierinius sausainius. Patyliukais žiūrėjo į savo pačių atspindžius temstančiuose languose. Kartais viskas keistai nuščiūva, kai reikalai susiklosto ne taip, kaip planavai. Paprastai Kūčių išvakarėse jiedu smagiai ruošdavosi Kalėdoms. Kepdavo ir virdavo vaises, gražindavo namus. O dabar tegalėjo sėdėti ir laukti, kol apmals kojos skausmas.

Svenas Nordkvistas (g. 1946 m.) – vienas mėgstamiausių švedų vaikų rašytojų ir dailininkų, o jo sukurti dėdulės Petsono bei katino Finduso personažai sužavėjo skaitytojus ne tik Švedijoje bei Lietuvoje, bet ir kitose šalyse. Šioje istorijoje Petsonas su Findusu ruošiasi švęsti šv. Kūčias bei šv. Kalėdas, tačiau darbų įkarštyje dėdulė stipriai susižeidžia koją. Tad Petsonas negali nei namų apkuopti, nei į parduotuvę maisto nueiti, o katinėlis daugeliui darbų dar per mažas. Laimė, bičiuliams liūdėti netenka – pasirodo, net ir patekus į bėdą šventės gali būti linksmos ir džiaugsmingos, tereikia vieniems kitais rūpintis.

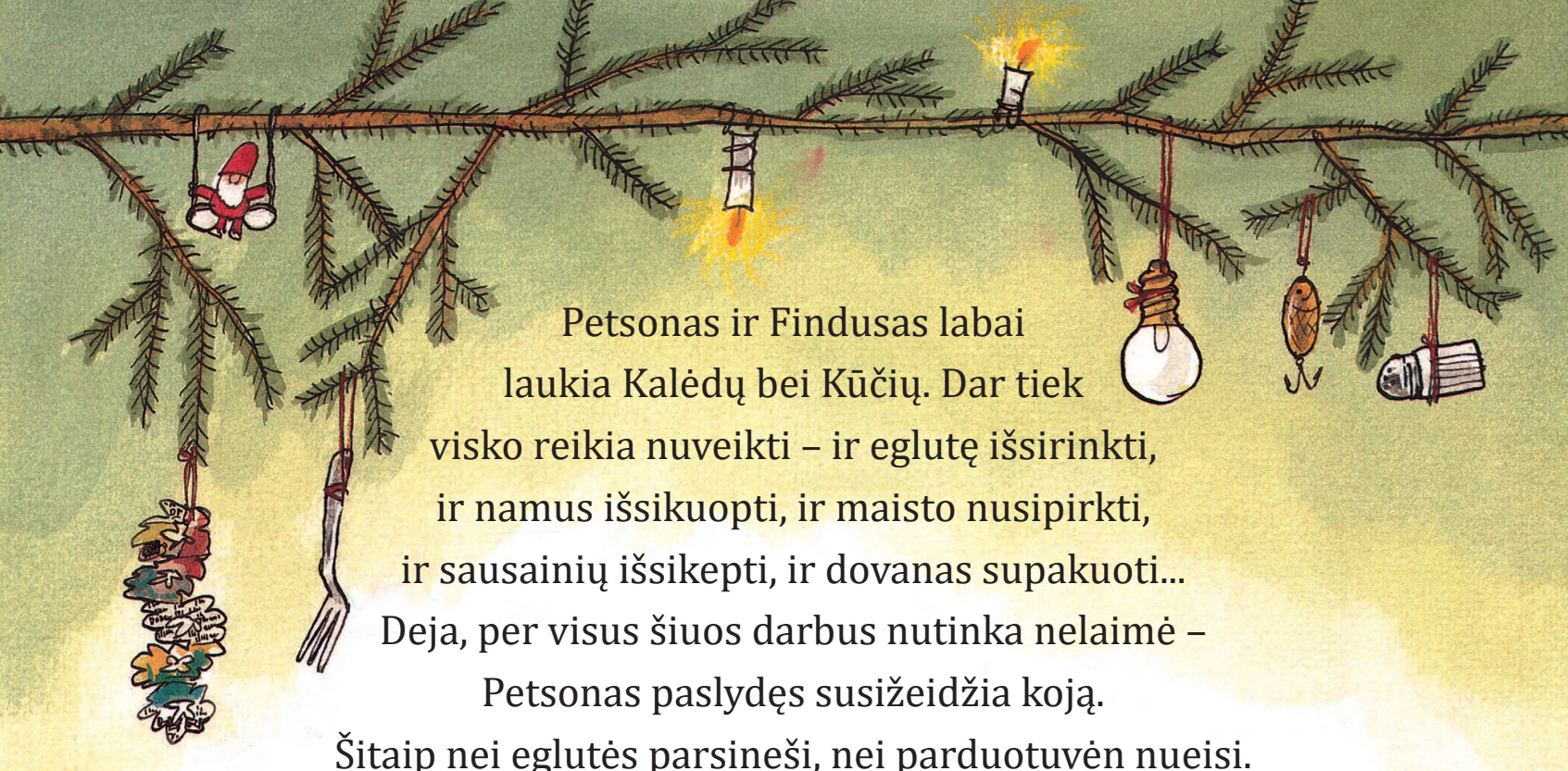
© Danne Eriksson nuotrauka

Svenas Nordkvistas, gimęs 1946 metais Helsingborge, Švedijoje, visą gyvenimą piešė ir tapė, taip pat dirbo architektu ir mokytoju. 1983 metais jo kūrinys „Agatonas Omanas ir abėcėlė“ laimėjo paveikslėlių knygų konkursą, kurį surengė švedų leidykla „Opal“. Po metų buvo išleista pirmoji jo knyga apie Petsoną ir Findusą – „Petsono tortas“. Iš pradžių dailininkas ir rašytojas neplanavo kurti knygų serijos, tačiau dėdulė Petsonas ir jo katinas Findusas nutarė užsibūti ilgėliau ir šiandien yra vieni mėgstamiausių Sveno Nordqvisto personažų.

Jaunystėje rašytojas dažnai įkvėpimo semdavosi iš amerikiečių satyros ir humoro žurnalo „MAD“ – žvelgiant į jo knygų iliustracijas, ši žinia nestebina. Jo potraukis dailinės darbams ir techninėms konstrukcijoms taip pat atsispindi Petsono ir Finduso pasaulyje.

Sveno Nordqvisto iliustracijos išsiskiria tokia spalvų ir detalių gausa, kokią būtų sunku rasti kieno nors kito darbuose. Kiekviena iliustracija tarsi atskiras pasaulis, kupinas smulkių detalių, kurios savaip papildo istoriją – net tyrinėjant jas ilgesnį laiką, galima vis aptikti naujų, anksčiau nepastebėtų dalykų. Gal todėl jas mėgsta ir vertina tiek daug skaitytojų – nuo mažųjų iki suaugusiųjų, kuriems paveikslėlių knygos jau toli praeityje.

Redaktorė Giedrė Kmitienė
Korektorė Eglė Devižytė
Maketavo Miglė Dilytė
Tiražas 1500 egz.
Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdinta Latvijoje

Petsonas ir Findusas labai
laukia Kalėdų bei Kūčių. Dar tiek
visko reikia nuveikti – ir eglutę išsirinkti,
ir namus išsikuopti, ir maisto nusipirkti,
ir sausainių išsikepti, ir dovanas supakuoti...
Deja, per visus šiuos darbus nutinka nelaimė –
Petsonas paslydęs susižeidžia koją.

Šitaip nei eglutės parsineši, nei parduotuvėn nueisi.
Nejaugi dėdulės ir katino laukia liūdnos šventės?
Betgi Kalėdos – stebuklų metas, Petsonas ir Findusas
tikrai neliks bėdoje!

Kitos knygos apie Petsoną ir Findusą:

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-761-0

9 786094 417610